

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Kopi: Politidirektoratet

Nr.
G-27/2020

Vår ref
19/244

Dato
18.11.2020

G-27/2020 – ikrafttredelse av endringer i utlendingsforskriften (unntak fra kravet om selvforsørgelse for rett til permanent oppholdstillatelse for personer over 18 år i grunnskole- eller videregående opplæring mv.)

1. Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet har gjort endringer i forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften, utlf.) §§ 9-1, 10-8, 10-9, 10-10, 11-1, 11-4, 11-11, ny 11-12 og 17-7 e.

Departementet har gjort endringer i unntaket fra kravet om selvforsørgelse for rett til permanent oppholdstillatelse for personer over 18 år i grunnskole- eller videregående opplæring. Vilkår for og unntak fra selvforsørgelseskravet er delt opp i to bestemmelser, og det er som følge av dette gjort enkelte tekniske justeringer. Videre er kravet til inntektens størrelse fastsatt etter folketrygdens grunnbeløp (G) og utgjør 2,5 G. Tilsvarende endring er gjort for underholdskravet i saker om familieinnvandring (2,7 G). Departementet har også gjort en presisering når det gjelder adgangen til å kunne gjøre unntak fra vilkår for rett til permanent oppholdstillatelse etter utlf. § 11-4.

Til slutt er det gjort tekniske justeringer som følge av at ny lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven) trer i kraft 1. januar 2021.

2. Unntak fra kravet om selvforsørgelse

2.1. Generelt

Unntak fra vilkåret om at utlendingen må ha vært selvforsørget de siste 12 månedene for rett til permanent oppholdstillatelse, jf. utlendingsloven (utl.) § 62 første ledd bokstav f, er fastsatt i ny § 11-12 i utlendingsforskriften. Bestemmelsen viderefører i hovedsak tidligere unntaksbestemmelser, men med enkelte endringer og presiseringer.

For søkere som skal sende inn dokumentasjon fra Arbeids- og velferdsetaten (NAV) eller legeerklæring om at han eller hun på grunn av sykdom, skade eller lyte ikke har vært i stand til å utføre inntektsgivende arbeid utover 50 prosent de siste 12 månedene, jf. § 11-12 første ledd bokstav c, er det inntatt at UDI kan fastsette retningslinjer om hvilke opplysninger som må fremgå av legeerklæringen for at det skal kunne gis unntak.

Departementet presiserer at dersom en søker er unntatt fra kravet om selvforsørgelse, jf. § 11-12, stilles det *ikke* krav om at han eller hun ikke har mottatt økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven de siste 12 månedene.

2.2. Endringer i unntaket for voksne i grunnskole- eller videregående opplæring

Etter § 11-12 annet ledd bokstav a–d kan det *kun* gjøres unntak fra kravet om selvforsørgelse som følge av grunnskole- eller videregående opplæring dersom utlendingen *de siste 12 månedene* eller de siste to semestrene enten:

- Har deltatt i videregående opplæring for ungdom (ungdomsretten), jf. opplæringslova (oppl.) § 3-1,
- har deltatt i grunnskoleopplæring for voksne for å kunne fullføre videregående opplæring etter ungdomsretten, jf. oppl. § 4A-1 annet ledd, eller i videregående opplæring for voksne i stedet for videregående opplæring for ungdom, jf. oppl. § 3-1 tiende ledd,
- har deltatt i grunnskole- eller videregående opplæring som del av introduksjonsprogrammet, jf. integreringsloven § 8¹, eller
- har deltatt i grunnskole- eller videregående opplæring som arbeidsmarkedstiltak i regi av NAV, jf. tiltaksforskriften § 7-2 bokstav a og b.

Det presiseres at søkere som har deltatt i grunnskoleopplæring for voksne for å kunne fullføre videregående opplæring etter ungdomsretten, jf. oppl. § 4A-1 *annet ledd*, eller i videregående opplæring for voksne *i stedet for* videregående opplæring for ungdom, jf. oppl. § 3-1 tiende ledd, må ha *rett til* videregående opplæring for ungdom for å kunne få tilbud om dette.

Det gjøres ikke unntak for søkere (uten ungdomsrett) som har deltatt i grunnskoleopplæring for voksne etter oppl. § 4A-1 første ledd eller videregående opplæring for voksne etter oppl. § 4A-3, med mindre opplæringen er en del av introduksjonsprogrammet eller som arbeidsmarkedstiltak i regi av NAV.

Det stilles ikke krav til omfanget av grunnskoleopplæringen eller den videregående opplæringen, utover at utlendingen må dokumentere at han eller hun har deltatt de siste 12

¹ Introduksjonsloven oppheves og erstattes av integreringsloven 1. januar 2021.

månedene eller de siste to semestrene. Med semester menes den halvårslige undervisningsperioden på skoler og universiteter. Godkjent fravær/permisjon, f.eks. fra introduksjonsprogrammet, teller også med i beregningen av om utlendingen har deltatt i opplæring de siste 12 månedene/de siste to semestrene.

I § 11-12 annet ledd bokstav f er det inntatt at fulltidsstudenter ved høyere utdanning gjennom tiltak fra NAV, jf. tiltaksforskriften § 7-2 bokstav c, også er unntatt. Bestemmelsen er ment å fange opp fulltidsstudenter i regi av NAV som *ikke* kvalifiserer til utdanningsstøtte fra Lånekassen (og som omfattes av § 11-12 annet ledd bokstav e).

Nærmere om vurderingen av om en søker er unntatt fra selvforsørgelseskravet etter § 11-12 annet ledd bokstav a og b

Retten til videregående opplæring for ungdom (ungdomsretten) gjelder «ut det skoleåret som tek til det året ein fyller 24 år», jf. oppl. § 3-1 tredje ledd. Søkere som er født f.o.m. januar t.o.m. juni kan ha fylt 25 år og fremdeles ha rett til opplæring ut skoleåret.

I vurderingen av om en søker er unntatt pga. deltakelse i opplæring etter ungdomsretten til videregående opplæring vil det være tilstrekkelig at utlendingsmyndighetene kontrollerer om:

- søkeren har bekreftelse fra skolen på deltakelse de siste 12 månedene eller de siste to semestrene, **og**
- søkeren er under 25 år eller har fylt 25 år i vårsemesteret (f.o.m. januar t.o.m. juni).

Det samme gjelder søkere (med ungdomsrett) som har deltatt i grunnskoleopplæring for voksne for å kunne fullføre videregående opplæring, og søkere som i stedet for ordinær videregående opplæring har deltatt i videregående opplæring for voksne.

Søkere *over* 25 år (med unntak av de som fyller 25 år f.o.m. januar t.o.m. juni, jf. over) må ha bekreftelse på at han eller hun har deltatt i grunnskole- eller videregående opplæring de siste 12 månedene eller de siste to semestrene som del av introduksjonsprogrammet eller som arbeidsmarkedstiltak i regi av NAV, for å kunne få unntak.

3. Inntektskravet

Kravet om at utlendingen har vært selvforsørget de siste 12 månedene gjelder for søkere mellom 18 og 67 år, jf. utlf. § 11-11 første ledd. Det er søkerens alder på vedtakstidspunktet som er avgjørende for om han eller hun må oppfylle inntektskravet. Det innebærer at søkeren må være under 18 år eller ha fylt 67 år på vedtakstidspunktet for *ikke* å omfattes av kravet.

Inntektens størrelse må utgjøre minst 2,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G), jf. § 11-11 første ledd. Det tilsvarer p.t. kr 253 378. Ved beregningen av hvilket inntektskrav som gjelder, skal det tas utgangspunkt i de satsene som gjelder/gjaldt for hver av de siste 12 månedene. Det stilles ikke krav om at søkeren har hatt inntekt i alle de siste 12 månedene, så lenge inntekten samlet sett er av tilstrekkelig omfang.²

² Jf. UDIs rundskriv *UDI 2017-006 Forberedelse og behandling av søknader om permanent oppholdstillatelse* punkt 2.5.2.1.

Etter § 11-11 første ledd bokstav d kan studielån eller stipend fra Lånekassen telle med som inntekt, mens den totale inntekten må utgjøre minst 2,5 G. Bestemmelsen er ment å fange opp f.eks. deltidsstudenter som mottar studielån eller stipend og som har annen inntekt ved siden av studiene. For øvrig vises det til at fulltidsstudenter ved høyere utdanning er unntatt fra inntektskravet dersom utdanningen er godkjent av Lånekassen og kvalifiserer til studielån eller stipend, jf. § 11-12 annet ledd bokstav d.

4. Underholdskravet i saker om familieinnvandring

I saker om familieinnvandring settes underholdskravet til 2,7 G. Det tilsvarer p.t. kr 273 648. Det vises til endringer i utlf. §§ 10-8 og 10-9.

5. Når permanent oppholdstillatelse kan gis selv om vilkåret om tre års oppholdstid i lovens § 62 første ledd ikke er oppfylt

Departementet presiserer at det *kun* er vilkåret om tre års oppholdstid det kan gjøres unntak fra etter utlf. § 11-4, og *ikke* øvrige vilkår for rett til permanent oppholdstillatelse (utl. § 62 første ledd bokstav a–f). Overskriften i § 11-4 er endret i tråd med dette.

6. Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 1. januar 2021 og gjelder for ubehandlede og nye søknader om permanent oppholdstillatelse og familieinnvandring fra og med denne datoen.

Med hilsen

Nina E. D. Mørk (e.f.)
avdelingsdirektør

Tonje A. Falch-Nevand
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg: Endringsforskrift